

Ha a Bank egy ügyfélnek hitelhelyettesítő bankgaranciát nyújt, akkor a nyújtott hitelhelyettesítő bankgarancia a garancia nyilatkozat kiadásáig vagy a garancia beváltásáig súlyozható kedvezőbben?

I. TÉNYÁLLÁS

A Bank hitelezési tőkekövetelményét a hitelezési kockázat kezeléséről és tőkekövetelményéről szóló 196/2007.(VII. 30.) Korm. rendelet (**Hkr.**) sztenderd módszere szerint határozza meg. A COREP táblák kitöltése kapcsán merült fel egy jogértelmezési kérdés a Banknál, melyre a Felügyelet által kiadott állásfoglalásokban a Bank nem talált magyarázatot, ezért állásfoglalás kérést nyújtott be a Felügyelethez.

II. A JOGKÉRDÉS

A Hkr. 17. § (2) bekezdés d) pontja szerint közepes kockázatú tételnek, azaz 50%-os ügyletkockázati súllyal súlyozható „a kölcsönnyújtásra, értékpapír-vásárlásra, bankgarancia és bankkezesesség nyújtására, váltóleszámítolásra, váltókezesesség nyújtására és egyéb kockázatvállalásra vonatkozó le nem hívott ígérvényt és hitelkeretet, amelynek eredeti lejárat az egy évet meghaladja”.

A Bank kérdése, hogy amennyiben egy ügyfélnek hitelhelyettesítő bankgaranciát nyújt, akkor a nyújtott hitelhelyettesítő bankgarancia a garancia nyilatkozat kiadásáig vagy a garancia beváltásáig súlyozható kedvezőbben?

III. A BANK ÁLLÁSPONTJA

A Bank álláspontja szerint az ügyfélnek nyújtott hitelhelyettesítő bankgarancia 100 %-nál kedvezőbb súlyozása annak beváltásáig alkalmazható a következők miatt:

1. A rendelkezésre tartott hitelkeret kedvezőbben súlyozható, holott annak lehívási (mérlegtétellel válási) valószínűsége nagyobb, mint egy bankgaranciáé.
2. A Hkr. 17. § (2) bekezdés d) pontja szerint a kedvezőbb súlyozás feltétele az egy évet meghaladó eredeti lejárat. Amennyiben ezen lejárat csak a garancia nyilatkozat kiadásáig lenne számítandó az éven túli lejárat értelmezhetetlen lenne.

IV. A FELÜGYELET ÁLLÁSPONTJA

A Hkr. különböző ügyletkockázati súlyozást ír elő a hitelhelyettesítő és a nem hitelhelyettesítő garancia vonatkozásában, így első lépésben az érintett fogalmakat kell definiálni, egymástól elhatárolni. A „hitelhelyettesítő garancia” fogalmát a Hkr. nem nevesíti, ezért a pontos elhatárolás érdekében a Felügyelet által a pénzügyi intézmények számára készített útmutató [A Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyeletének 1/2010. számú módszertani útmutatója a hitelintézetek adatszolgáltatási kötelezettségéről szóló, a 42/2009. PM rendelettel módosított 45/2008. PM rendeletben előírt felügyeleti jelentések elkészítéséhez (**Útmutató**)] rögzíti, hogy mely mérlegen kívüli tétel minősül „nem hitelhelyettesítő garanciának”, indirekt módon meghatározva a „hitelhelyettesítő garancia” definícióját. Az Útmutató fogalom meghatározása szerint: „nem hitelhelyettesítő garanciának az minősül, ami *nem* az ügyfél hiteltörlesztése, vagy pénzügyi tartozása, illetve ezekhez kapcsolódó kötelezettség vállalása (ideértve a lízing törlesztő részleteit is) visszafizetésének teljesítéséhez kötődik. Idetartozik többek között a teljesítési garancia, jóteljesítési garancia, tender garancia, vámgarancia, stb”. A „hitelhelyettesítő garancia” tehát az ügyfél

hiteltörlesztése, vagy pénzügyi tartozása, illetve ezekhez kapcsolódó kötelezettség vállalása (ideértve a lízing törlesztő részleteit is) visszafizetésének teljesítéséhez kapcsolódik.

A Hkr. 17. § (2) bekezdés a) pontja a „nem hitelhelyettesítő garancia” vonatkozásában enged kedvezményes, 50%-os súlyozást, míg a „hitelhelyettesítő garancia” a Hkr. 17. § (1) bekezdésében foglalt főszabály hatálya alá tartozik, melynek értelmében 100%-os ügyletkockázati súlyt kell hozzá rendelni.

Ezt támasztja alá a Hkr. implementációs bázisául szolgáló, az Európai Parlament és a Tanács 2006. június 14.-i, a hitelintézetek tevékenységének megkezdéséről és folytatásáról szóló 2006/48/EK irányelvének (CRD) II. melléklete is, amely felsorolja az egyes mérlegen kívüli tételeket azok kockázatosságához igazodó csoportosításban. A hivatkozott mellékletben a „hitelhelyettesítő jellegű garanciák” („guarantees having the character of credit substitutes”) a teljes kockázatot hordozó elemek között kerülnek nevesítésre, míg a „nem hitelhelyettesítő jellegű garanciák”(„guarantees not having the character of credit substitutes”) a közepes kockázatú mérlegen kívüli tételek között szerepelnek.

A „hitelhelyettesítő garancia” 100%-os ügyletkockázati súlyozásának indokoltságát az is alátámasztja, hogy a Bank a hitelintézet ügyfelének hitelkockázatát futja ugyanúgy, mintha saját maga közvetlenül nyújtott volna hitelt az adósnak.

A beadványban hivatkozott Hkr. 17. § (2) bekezdés d) pontjában lévő 50%-os súlyozású tételnek nem része a „hitelhelyettesítő garancia”. A Hkr. ezen jogszabályhelyének CRD-beli megfelelője a CRD II. számú mellékletében, a közepes kockázatú elemek közé sorolt következő mérlegen kívüli tétel: „Egy évet meghaladó eredeti lejáratú lehívatlan hitellehetőségek (értékpapírok megvásárlására, kölcsönzésére és garancianyújtásra vagy elfogadvány lehetőségére vonatkozó megállapodások)” [„Undrawn credit facilities (agreements to lend, purchase securities, provide guarantees or acceptance facilities) with an original maturity of more than one year”]

A fentiekre tekintettel a „hitelhelyettesítő garancia” esetén nem érvényesíthető a kedvezményes, 50%-os súlyozás, így annak kapcsán a Hkr. 17. § (2) bekezdés d) pontjában foglalt „egy éves eredeti lejárat” meghatározásának nincs jelentősége.